

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Nr. 420.

Cătră onoratele oficii parohiale și onorații membrii ordinari și estra-ordinari, preoți și mireni, ai sinodului protopresbiteral electoral din tractul gr. or. al Dobrei.

După expirarea termenului concursual pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul gr. or. al Dobrei, primind subsemnatul prin ordinațiunea Prea Venerabilului Consistoriu arhidiecezane ddo 7 Novembre a. c. Nr. 4244 plen. onorifica însărcinare de a convoca și conduce alegerea de protopresbiter în acel protopresbiterat, în executarea acestei înalte ordinațiuni am onoare a convoca pe toți onorații membrii ordinari și estra-ordinari, preoți și mireni ai sinodului protopresbiteral înmulțit din tractul Dobrei la sinodul electoral, ce se convoacă prin aceasta pe *Miercuri în 14/26 Decembrie a. c.* în opidul Dobra.

Celebrarea serviciului divin cu invocarea Duhului sânt, conform dispozițiunilor legii, se va începe la 9 oare a. m. în biserica parohială din Dobra, la care sînt poftiți a participa toți membrii sinodului.

Aceste premerse, sinodul se va întruni pentru îndeplinirea actului de alegere la 11 oare a. m. în edificiul scoalei capitale gr. or. din Dobra.

În conformitate cu prescripțiile legii, comitetul protopresbiteral e convocat prin aceasta pentru executarea candidării pe ziua precedentă, Marți în 13/25 Decembrie la 4 oare d. a. în localitatea susmenționatei scoale din Dobra.

Acest cerculariu împreună cu lista membrilor sinodali alăturată aci sub 7. conform instrucțiunii sinodului arhidiecezane, emanate pentru procedur'a la alegerea de protopresbiter § 15, se comunică la toate oficiile parohiale din protopresbiteratul Dobrei spre al publica în bisericile parohiale, în Dumineca ori sârbătoarea cea mai de aproape, avisând pe deputații cercului respectiv a se prezenta și a participa la actul alegerii.

Deva, la 28 Novembre, 1883.

Ioan Papiu m. p.,
comisar consistorial.

La cestiunea reuniunilor preoțesci la noi.

Sub acest titlu am dezvoltat pe scurt, și prețitul diar „Telegraful Român” a publicat în Nrul său 128 a. c. unele păreri în privința necesității și a practicabilității reuniunilor preoțesci la noi.

Această cestiune fiind la ordinea zilei, am crezut de folos a se considera din toate punctele de vedere și numai după unele lămuriri, să se pună în practică, sau, — nefiind necesare și nepracticabile — reuniunile preoțesci, să se abandoneze de tot. Eu basându-mă pe anumite motive m'am declarat pentru părerea din urmă și pentru cazul, că așa fi în eroare, mi-am exprimat dorința, că cunoscînd cineva motive și mai puternice pentru părerea contrară, ar face un serviciu bun, dacă le ar desfășura, și convigîndu-mă și eu despre temeinicia lor, din capul locului m'am declarat gata a mă converti. Lucru de tot natural mi se părea acesta mai ales, că în reuniunile preoțesci, ori că se înființează ele din anumite motive, ori că din alte motive nu se înființează, fie-cine caută un bine al preoțimei și al bisericii, prin urmare cestiunea, supusă judecării publicului, dă un teren și o temă, la care poate vorbi cine-va cu toată obiectivitatea, precum și eu în espunerea mea n'am eșit din marginile obiectivității. Cu toate acestea, pre cât m'am bucurat, că cestiunea sulevată de mine a deșteptat un așa mare interes, căci deja în Nr.ii 135 și 136 ai „Telegrafului Român” s'a aflat cine să răspundă, pe atîta m'am întristat, vîdînd că domnul protopresbiter Simion Popescu, în răspunsul său din numerii citați ai „Telegrafului Român” împinge cestiunea pe un teren cu totul personal, și dovedește, că nici cestiunile

cele mai nevinovate nu se mai pot astăzi tracta obiectiv, nici bărbații cei mai erudiți nu se mai pot emancipa din noianul trivialităților zilnice.

Eată cum:

Pe când cestiunea reuniunilor preoțesci este pusă în mișcare de mai mulți ani, despre ea s'a scris în ziare și s'a adus în sinoadele arhidiecezane, ba încât sînt informat, preoțimea din tractul protopresbiteral a Branului, a ținut unele conferențe asupra ei, pre atunci domnul Simion Popescu, crede că eu am avut de a face cu dsa și cu preoțimea din protopresbiteratul Sibiului și că așa fi avut tendență, să le zădărnicesc sau cel puțin să le îngreunez lucrul.

Aceasta se cunoaște din vehemența, cu care tractează cestiunea și pe scriitorul acestor șire. Domnul Simion Popescu merge până a ațîța pre preoțimea din tractul Sibiului, că eu așa fi vătămât-o prin presupunerea, că preoții din giurul Sibiului n'ar fi capabili să nisuiască spre cultură, spre înaintarea lor proprie. Acest punct greșit de mîncare îl scoate din râceala proprie bărbaților erudiți și l' face ca într'o suflare înainte de a ajunge la obiect să facă pe 3 coloane și alte deosebite suposițiuni și împunsături.

El nu se mulțimesce a atinge pe autorul articolului, dară mai află că și redactorul „Telegrafului Român” a făcut o nedreptate, că a dat loc articolului în fruntea foii, că cu intențiune nu i-ar fi publicat cutare comitivă etc. Scrierea mea, ținută între marginile obiectivității, poate că a meritat să ocupe un loc mai de frunte în foaie, răspunsul dlui Popescu, plin de pasiune, la nici un cas nu, și de aceea dicem și noi, că domnul redactor a trecut peste dreptate. *)

Pe când intențiunea mea, în scrierea articolului din cestiune a fost a lumina și, fiind și păreri contrare, a provoca o dezbateră calmă și obiectivă, pe atunci dl Popescu a înțeles rău intențiunile mele când țice, că eu am provocat pe cineva la combatere și domnia sa, susținînd un neadevăr, că adecă nu, mai preoțimea din protopresbiteratul Sibiului a dat expresiune dorinței pentru înființarea de reuniuni preoțesci, resfrînge mînele până sus și pășese ca un atlet la luptă pe arenă în numele preoțimei din protopresbiteratul Sibiului, basat pe esperința sa îndelungată de 2½ luni, de când este protopresbiter” spre a apăra preoțimea tractului (meu!) atins prin articolul dlui „D. P. P.”, disputînd dreptul celor dela masa verde, cari sciu fuma numai țigări, a vorbi în asemenea materie. Oare frase ca „cel sătul poate ușor să susțină, că nu are lipsă de mîncare; nu așa cel flămînd!” mai merită a se ocupa omul cu ele? Fiind acestea cunoscute arme ale demagogilor și ale socialistilor de tot felul, cred, că nu au loc aici.

Dl protopresbiter Popescu ia în deșert, că eu din întemplantare am introdus scrierea mea cu un adevăr etic și cu oare-care dispreț țice mai întăi, că voiesce a trece simplu preste partea filosofică, pentru ca îndată în rîndurile următoare, cu mai mare vehemență, să revină asupra ei.

Cu exemplul unei clăi de fîn, lovite de fulger, crede că a resturnat filosofia întreagă și nu bagă de seamă, că d-sa tradează prin exemplul adus, cât de puțin este cunoscut d-sa cu filosofia. Domnul Simeon Popescu voiesce să fugă de filosofie, dar în fuga sa pășese ca muerea lui Lot, care fugind s'a mai uitat odată îndărîpt.

Ne fiind posibil, ca într'un articol ca acesta, mai cu seamă, când se tractează de alt ceva, să fac pre Dl Popescu a pricepe, cum este a se înțelege lupta pentru existență, eu trebuie să rezignez la aceasta, făcînd dlui Popescu descoperirea, că filosofia nu se învață pe lângă clăile de fîn, și aducîndu-i aminte de înțelepciunea cuprinsă în cuvintele: „Sutor ne ultra crepidam.”

Dl Simeon Popescu, ca să aibă cu cine să lupta, îmi pune mie în gură deosebite lucruri, care eu nu le-am țis. Așa d. e. că eu așa fi voit a decretă, dacă are să existe sau nu reuniuni preoțesci, că eu

*) *Habent sua fata libelli.*

Red.

ași fi trecut simplu la ordinea zilei preste cultura preoților, cu un cuvînt, că eu așa fi un rău voitriu al preoțimei și în special al celei din protopresbiteratul Sibiului. Eu nu m'am opus la cultivarea preotului nici când, din contră am lucrat pentru ea și așa cred, că cetitoriu nepreocupat nu va afla în articolul meu nici urmă sau umbră despre cele ce mi-le supune dl Popescu. Considerînd modul de procedere nelocal al d-lui Popescu față de mine, mai că d-sa și-a perdit dreptul a mai sta cu d-sa la o vorbă serioasă în această materie pe calea publicității; din respect însă cătră publicul cetitoriu și din considerare cătră cauza, ce am susținut, ca să nu cad și eu în greșala domnului protopresbiter Simeon Popescu, trec preste alte multe insinuațiuni, ce-mi face în răspunsul domniei sale, sperînd că dsa, ca bărbat tîner, intrat de curînd în oficiul protopresbiteral, deși se crede bogat de esperințe, totuș cu timpul tot va mai esperia câte ceva și și va mai modera focul juneței sale.

Revenind acum la obiect, după ce dl Popescu a produs puține argumente pentru părerea contrară a dsale, puține am a combate. Când susțin aceasta abstrag din capul locului dela argumentele, pe care dl Popescu le crede valabile și puternice, precum acela, că preoțimea dsale cu unanimitate a decis a înființa reuniune, și că ei sînt mai competenți și nu alții.

Instruirea preotului la îndeplinirea chiemărei, cultivarea lui și de aci necesitatea pentru bibliotecă sînt motive, care militează pentru înființarea de reuniuni preoțesci, țice dl Popescu. Cultură voiesc și eu și toți oamenii de bine; dar nu aceasta este cestiunea. Cestiunea este, dacă pe lângă toate mijloacele de cultură, ce le dă statutul organic prin organisme lui destul de complicate și după împregiurările noastre destul de grele și sumtuose, mai are trebuință preoțimea și de alt organism, care este afară de cadrul legii organice bisericesci, precum ar fi reuniunile preoțesci. Eu am îndrăsnit a susține că nu, căci avem de ajuns teren în cadrul legii a se îndeplini toate trebuințele culturale, eară dl Simeon Popescu că da, este de lipsă, pentru că după expresiunea ironică a dsale comitetele protopresbiterale fac bibliotecă pentru protopresbiterate, întocmai precum fac consistoriile pentru eparchii! adecă nici unele, nici altele nu fac nimic; parohie dacă fac, fac bibliotecă pentru mireni și nu pentru preoți. Ei bine acolo am ajuns, ca și dl Popescu, ca protopresbiter să se îndoiască în vitalitatea statutului organic și în bunavoința și activitatea Consistoarelor eparchiale! — Au doară nu scie dl Popescu, că și la arhidieceză avem o bibliotecă de 5000—6000 tomuri? Apoi dacă este neactivitate la protopresbiterat, dsa cerce a băga suflet de viață mai întăiu în organele protopresbiterale și apoi vîdînd, că acolo nu e de ajuns teren, a mai cerca și alte mijloace. Până când dl Popescu este destul de îndrăsnit a se îndoii în vitalitatea statutului organic și a da un vot de neîncredere consistoarelor și comitetelor protopresbiterale, să-mi ierte și mie cutesanța a mă îndoii în necesitatea și folosul reuniunilor, susținute de dsa.

Pentru ce face dl Simion Popescu drumul întors, adecă nici s'a pus bine pre scaunul protopresbiteral, nici a lucrat ceva pe terenul legii, și deodată își pune toată nădejdea în reuniunile preoților? Calificațiune pastorală, cultură, bibliotecă, toate sună a ceva; dară pentru ce sînt seminariile, pentru care se spesează la an 25 mii floreni? și de cumva mai are dl Popescu, ca protopresbiter, a mai da unele îndrumări preoților din tractul dsale, nu va fi de lipsă, ca să citeze pe preoții, când îi place, precum fac solgăbirăii cu juii comunali, ci are și alt cum ocaziune de ajuns a veni în contact cu ei. Am fi dorit, după ce dl Popescu ca reprezentant, precum țice dsa, al preoțimei din protopresbiteratul Sibiului, și-a luat asuprași a răspunde și a apăra preoțimea” (sic!) să ne deslege întrebarea, atinsă de mine, că ce pozițiune să aibă reuniunile preoțesci față de consistorii. Dsa, va fi sciind pen-

tru ce ocolesce această întrebare. Ne a adus, ce e drept, ca de exemplu conferențele învățătoresci*), care există la noi, dară a uitat, că acelea au basă în statutul organic, și că sunt organizate cu plan și sistem prin consistoriu, eară nu prin protopresbiter, care cum se trezește mai de dimineață!

Reuniuni particulare, precum le voiesc dl protopresbiter, Simion Popescu, poate să aducă mai mult rele decât bune, căci ușor s'ar pute întâmpla, ca 20—30 reuniuni, ce ar pute căde pe arhidieceasă, ne având un punct comun de mănecare și de unitate, să ajungă la deosebite rezultate. Dacă este trebuința pentru instruirea pastorală, sau precum preoțimea din tractul Branului și-a exprimat dorința în „Telegraful Român“, înainte cu vreo 3 ani, are trebuința de uniformitatea serviciilor bisericesci și a tipicului, așa cred că aceste s'ar pute face numai din centru, adecă dela arhieriei prin sinodul episcopesc. Dacă s'ar ocupa reuniunile cu lucrări pastorale și de tipic, s'ar pute ușor întâmpla, ca să avem atâtea forme de servicii bisericesci și tipic, câte reuniuni sunt, și eată că voind să facem un bine, am făcut un rău mai mare.

Dacă pe lângă toți scrupuli ridicăți de mine preoțimea totuși ar simți trebuința unor întruniri preoțesci, în cazul acesta ași fi de părere, ca aceste întruniri, să nu se facă sub forma de reuniuni, ci ca conferințe preoțesci nu numai dintr'un protopresbiterat, dară din întreaga arhidieceasă. Aceste conferințe ar trebui după părerea mea dirijate din centru și a se ține la 3 sau la 5 ani.

În conferințe de acestea fără multe statute și formalități sub o conducere bună, ar pute să se desbată despre unele interese comune ale preoților privitoare la dotarea lor și greutățile în purtarea oficiului, apărarea autorității preoțesci etc. Din atari conferințe ar pute eși unele idei și lucruri bune, care aduse pe calea de reprezentățiuni la Consistoriu și sinoadele eparchiale ar pute da impulsuri și indigita mijloace pentru îmbunătățirea sorții preoților. Pe când combat din toată convingerea reuniunile preoțesci așa, precum s'a prezentat din unele părți, pe atunci îmi iau voia a atrage atențiunea preoțimei noastre la ideea atinsă de mine aci despre conferințe generale preoțesci, a o supune unui studiu mai profund, și dacă voind cineva a vorbi și a scrie la cestiune, ar dori ca să mă mai afle și pre mine la acest loc, vorbind și scriind încă de acest obiect, destul de serios, îl rog a se ține între marginile obiectivității, altcum eu, încât pentru mine, am încheiat cu aceasta.

D. P. P.

Revista politică.

Sibiin, în 2 Decembrie.

Respingerea proiectului pentru căsătoria dintre evrei și creștini din casa magnaților preocupă toate cercurile politice din Budapesta. Camera deputaților în ședința de Miercuri a decis a lua Joi în pertractare nuntial casei magnaților. Clubul partidei dela putere în conferință a decis a rămâne pe lângă votul camerei, a trimite proiectul la casa magnaților fără nici o observare.

Aproape întreaga diaristică a năvălit asupra casei magnaților. Dintre toate diarele „Pester Lloyd“ e cel mai înverșunat și în Nr. de Joi dechiară războiul bisericeii pe toate liniile. Asemenea și casei magnaților, folosindu-se de semnificativele cuvinte: „delendam esse.“

Parola de di în întreagă Europa este pacea și încă pace, care după dișa ministrului de externe al Rusiei, d. Giers — pentru durata unui an este asigurată. În sensul păcii s'a schimbat și ținuta presei rusești față cu Austria. Eată ce cetim după „Romanul“ în foile rusești cu privire la dorita pace:

Statele cele mari, care în politica esteroară urmăresc scopuri bine determinate, le vor urmări negreșit într'un chip independent și pe față, și nu și vor pune toate speranțele lor pe ajutorul străin. Dacă cei din Austria n'ar ști, că scopurile ei în Orietele ortodocs sunt contrarii operei de liberare a Rusiei, apoi ei nu s'ar îngrijii așa de tare de visita ministrului nostru de externe la Friedrichsruhe și nu s'ar preocupa atât de mult de cestiunea: Va veni oare ministrul și la Viena?

De o săptămână această cestiune este la ordinea zilei a presei vieneze și ea nu și ascunde îngrigirea, ce a cuprins o despre viitorul alianței austro-germane. Nu mai începe îndoiială că recenta întrevvedere dintre dl de Giers și principele de Bismarck a produs o mare impresiune asupra cercurilor oficiale și politice din Viena. Ele vorbesc despre neputința de a înlătura o ciocnire cu Ru-

sia din cauza cestiunilor orientale, ele accentuează rezerva estroardinar de mare a Austriei și se consolează cu credința, că nimic pe lume nu e în stare de a sfărâma legătura cu Germania; apoi ele se întreabă: Oare Rusia nu se sforțează a sdruncina amicia dintre Berlin și Viena și a pune în locul ei o alianță ruso germană?

Dacă politica austriacă, după cum asigură organele ei, nu urmăresce de cât scopuri pacifice și dacă în sforțările ei nu e nimic ostil contra Rusiei; dacă pozițiunea militară, pe care o are acum Austria în Orient, nu este de cât folositoare Statelor din Peninsula balcanică, atunci Austria nu face altceva de cât completează opera Rusiei și n'are nici de cum trebuința de călătoria ministrului nostru la Viena spre a-i exprima recunoștința Rusiei. Înțelegerea vine atunci dela sine și ar fi de prisos toate asigurările verbale. Apropierea dintre Rusia și Germania nu esclude de loc, după cum ar crede cineva, relațiunile amicale dintre Rusia și Austria. Un organ influente vienes, în îngrigirea sa despre siguranța alianței austro-germane, a făcut mărturirea foarte francă, că armonia între Viena și Petersburg este o putință numai, când Austria ar renunța la politica de cucerire dincolo de Dunăre. Deci, dacă în aceasta constă pedica armoniei, apoi înlăturarea ei depinde numai și numai de Austria.

Din momentul, când cabinetul vienes va merge francaminte mână în mână cu Rusia, întru cât va fi vorba despre organizarea Statelor balcanice, apoi nu și va mai avè locul nici o ceartă pentru „amicie.“ Simpatiile politice nu sunt alt ceva de cât armonia intereselor. Dacă cei din Viena, după cum se declară de curând „Neue freie Presse“, vor înceta de a visa de cuceriri în Orient, apoi este foarte lesne a exploata tărâmul pentru o înțelegere cu Rusia. Întru cât însă îndreptarea politicii austriace se va vedè numai la suprafața schimbătoare a foilor din Viena și Pesta, ar fi prematur a da ascultare invitațiunilor zorite și îngrijate ce se adresează dela Dunăre ministrului nostru pentru afacerile streine.

„Nowoje Wremja“ ocupându-se și el de aceeași cestiune, scrie următoarele:

Dela visita ce d. de Giers a făcut în Friedrichsruhe, diarele din Berlin și Viena afirmă că ministrul la întoarcerea sa nu va trece prin Viena. De unde și-au luat-o, acesta-i secretul lor. Dar acest sgomot fu de ajuns, pentru ca să se vorbească din nou despre oare cari neînțelegeri între guvernele din Rusia și Austria. Fiind că majoritatea dela noi a salutat cu bucurie schimbarea spre pace, ce s'a făcut și fiindcă Berlinul este negreșit mulțămît cu starea lucrurilor din Orient, trebuie să presupunem că politicii vienești sunt nemulțămîți. Este anevoie să ghicim, ce voiesc ei și unde este izvorul nemulțămirei lor. În Rusia de sigur, că nu. Cei din Viena urmăresc cu multă băgare de samă cele scrise de presa noastră care i-a făcut atâtea neajunsuri comitelui Kalnoky, și censorii nostri din străinătate mărturisesc că tonul presei noastre este pacinic, și ei nu cel mai mic motiv de a bănuî pe guvernul rus de intențiuni războinice, de vreme ce chiar ei spun, că Rusia este prea slabă pentru o politică agresivă. Deci nemulțămirea politicilor vienești s'ar pute explica numai prin aceea, că n'au reușit a esecuta în toamna aceasta planuri mari în peninsula balcanică; dar tocmai în aceasta nereușită se află garanția păcii și de aceea ar fi tocmai de dorit, că toate planurile, atât cele mici cât și cele mari, să fie amânate cât se va pute mai mult. Trebuie să se lase statele balcanice să se desvoalte, și Austria are mai puțin drept ca ori care alt stat de a fi nemulțămît cu statul quo de acolo. Desvoltarea favorabilă, ce se vede de fapt în provinciile ocupate, relațiunile cu Serbia și România împreună cu avantajele materiale, ce rezultă din acestea, sînt o dovadă despre aceasta pentru poporul rus.

Serbia începe a se liniși, și a croi o politică mai pacinică. După o telegramă a diarului „Neue freie Presse“ în zilele aceste regele Milan a primit în audiență pre conducătorul radicalilor, fostul ministru Ristic, și a conferat cu el în două rânduri.

Rezultatul conferențelor — se dice, că este schimbarea constituțiunii și amnestie generală.

Rescoala se pare că totuși a avut oare-care efect. Cu privire la cauzele ei, eată ce cetim în diarele opoziției din Serbia:

Diarul „die Presse“ dice „Romanul“ publică următoarea telegramă, ce i se trimite din Sofia cu data de 6 Decembrie:

Un corespondent al diarului „Slawjanin“, a avut o întrevvedere cu inginerul Pașic, căpetenia radicalilor sârbi, fugit aci. Acesta afirmă, că de mult încă domnesce o ferve generală în Serbia, din cauza tratatului de comerț încheiat cu Austro-Ungaria, din cauza politicii austrofile și financiare a ministrului Piroșanatz. Această ferve a mai crescut încă și prin aceea, că regele a chemat la

guvern pe absolutistul Nicolae Cristici și n'a format cabinetul din majoritatea Skupcinei. Nu comitetul radical din Belgrad a condus sau aștit rescoala din Zaicar; dacă comitetul ar fi voit să facă așa ceva, apoi s'ar fi întâmplat a doua revoluțiune franceză și în trei zile, fără multă vîrsare de sânge, ar fi fost nimiciți toți distrugătorii poporului sârbi. Rescoala dela Timok a fost provocată de cause locale și ea nu trebuie atribuită decât purtării neomenease a gendarmeriei. Atât regele, cât și d. Cristici sînt contra modificării Constituțiunii, și acest din urmă a făcut să se provoace turburările și le-a exploatat spre a nimici partida radicală. D. Pașic povesti că a fugit prin Semlin în Bulgaria. Dsa crede că rescoala va reîncepe, dacă guvernul va lucra ca și până astăzi. D. Pașic asigură că radicali sînt numai o partidă liberală democratică, care în politica esteroară, voiesc o strînsă legătură cu Rusia, Bulgaria, și Muntenegru.

După o telegramă a diarului „Neue freie Presse“ în ședința camerei de Mercuri, ministrul de externe al României a declarat, că cu privire la afacerea în pasul Vulcan, s'au escat divergențe de păreri în tre membrii comisiunii, cari acum sînt obiectul negoțierilor politice între România și Austro-Ungaria.

Rămășițele pămîntesci ale fostului ministru Boerescu se vor înmormînta Dumineca viitoare.

Visita principelui de coroană al Germaniei la regele Italiei și Papa este interpretată în multe feluri și în multe chipuri. Unii i atribue însemnătate politică numai pentru Germania, făcându-se capăt luptelor aprige dintre biserică și stat. Alții vreau a ști, că domnul Bismarck se împacă cu Papa spre a folosi pe catolici de instrument pentru politica sa internă. Alții din contră abstrag cu totul dela Germania și reduc însemnătatea visitei numai la Italia. După această versiune scopul acestei visite ar fi împacarea celor doi suverani din Roma. A patra versiune sună, că scopul acestei visite este de a pregăti calea monarhului nostru, ca să poată face regelui Italiei contra visită în Roma. Celelalte versiuni nu le mai înșirăm. În labirintul versiunilor orienteze-se acum cine voiesc.

După cum scim în Belgia a ars edificiul parlamentului. În urma acesteia regele și a oferit palatul său spre scopul ținerii ședințelor parlamentului. Totuși Belgiul rămâne modelul liberalismului în Europa.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Budapesta, 12 Decembrie 1883. (O isbândă a clerului.) Bărbații dela cărma țerei unguresci, în timpul din urmă, au început a înțelege că mașina vieții cetățenesci, din Ungaria, de un timp înceace merge cam greu, ca să nu dicem schiopătând. Ajunși odată la acest punct, au cercat fel și fel de întreprinderi pentru a îndrepta roțițele stricate, dar până acum cu puțin rezultat. Cu puțin rezultat, pentru că de cele mai multe ori, dirigătorii mecanismului nu află locul roțițelor și urmarea este, că nici nu pot face reparaturile de lipsă.

De un timp înceace bărbații mai serioși, unisono, au ajuns la convingerea, că neajunsul cel mai mare, ce bîntue țeara este sărăcia, carea este aproape comună începînd dela palate până la colibă. Și cu durere trebuie să o spunem, că dacă acestora le a succes cândva vre-o diagnosă, cea din cazul concret le-a succes cu desăvîrșire.

Nimic nu apasă astăzi mai greu pe cetățeanul maghiar, decât lipsese și neajunsurile, cu cari se luptă pe toată ziua. Neajunsuri provenite în parte din pricina sistemului, dar mai ales din cauza modului, cum s'a pregătit terenul pentru aplicarea acestor sisteme. Anul reformelor a găsit în Ungaria o masă cu mult mai brută decât în alte părți ale continentului; o masă carea n'a fost în stare ca să sbea principiile erei celei nouă și să se acomodeze lor. Urmările neprecugetărilor de atunci și a celor de acum se vădesc astăzi și se vor vădi pe viitor.

Și e trist, pentru că ele se ivesc adeseori împreunate cu răzburări.

Aristocrația privilegiată dedată să-i lucreze jobagiul, după pierderea acestuia, a trebuit să se îngrijească însuși pe o cale ori pe alta, de suplinirea lui. Această îngrigire în lipsa de o cultură mai înaltă, a deschis calea experimentărilor, cari nici până astăzi nu s'au sfîrșit. Spesele, cu pretensiunile lumii nouă, s'au potențat, ear venitele în lipsa brațelor gratuite s'au redus. Cultura, mai ales în ce privește economia națională, numai în parte a sosit; și au sosit atunci, când mulți n'au mai fost în stare a o primi, din lipsa de mijloace materiale.

Din această împregiurare ar fi trebuit să urmeze o deosebită băgare de seamă din partea cărmacilor țerei, referitoriu la starea materială a cetă-

*) Ne pare curios domnul protopresbiter S. Popescu, când se provoacă la reuniunile învățătoresci, pre cari în calitate de comisariu consistorial al conferințelor învățătoresci din vara anului acesta, propune a le cassa Red.

tenilor. Până bine de curând însă, acest teren a fost ignorat aproape cu desăvârșire, și politica de răssă a absorbit și absoarbe încă mai toate puterile.

În fața acestei stări de lucruri, puternicii țării au început a căuta cu deadinsul după preservative, cu ajutorii cărora să delătore, cel puțin în parte, răul ce amenință așa grozav. Privirile s'au îndreptat în partea, în carea se presupunea mângăerea.

Se vede că nu numai băeților, ci și bărbaților le plac obiectele strălucitoare și zuruitoare!

Aceste obiecte, constatatoare din monetă de aur și de argint, în Ungaria în mare parte, sunt concentrate în mâna israeliților. Și aceasta nu este taină înaintea lumii.

Că această impregiurare nu este pe placul maghiarilor, este lucru preste toată îndoială. Sub întrebare rămâne numai, că cum ar pute să ajungă acestea pe mâna lor? După multă spargere de cap s'a ajuns la credința, că este cu puțință numai cu ajutorii căsătoriei. Această credință a dat naștere făimosului proiect, referitoriu la căsătoriile civile a creștinilor cu israeliții; proiect, care de un timp încoace preocupă, aproape fără deosebire, presa din Ungaria și care, în casa de jos în restimp mai bine de o săptămână a format substratul unor desbateri întocite, cari s'au sfârșit cu primirea lui.

Luni în 11 Decembrie st. n. a fost ziua, când s'a deschis desbaterea asupra acestui proiect în casa magnaților. În fața unei mulțimi de aristocrați, precum n'au fost dela 1867 întâia dată a luat cuvântul primatela țerei, care era încungiurat aproape de toți prelații catolici din Ungaria și care părea că vorbește cu sete, după ce nici în cele mai însemnate cestiuni, petrecute în anii din urmă, nu a vorbit.

Din acest incident numai decât s'a dedus seriozitatea, ce avea să întîmpine proiectul. S'a vădit că clerul este pregătit pentru un asalt, cât se poate de vehement; dar puțini erau cari să creadă că le va succeda biruința.

După primatele au mai vorbit din cler arhiepiscopul dela Calocia, episcopul dela Sătmăre, arhiepiscopul dela Agria și astăzi abatele dela Panonhalma. Se înțelege de sine, că toți au mînat-o pe o coardă, adecă contra proiectului. Atât însă constatăm că toți au dezvoltat o erudițiune înaltă și o elocență rară. Întregindu-se unii pe alții, au combătut cu multă pătrundere și cu argumente puternice proiectul de sub cestiune. Au pășit cu toată tăria sufletească, fiindcă au cunoscut puterea inamicului, care a apărut cu pasiune productul său.

În rëndul acestor din urmă a luptat ministrul președinte, ministrul de justiție Pauler, custodele de coroană Vay, profesorul dela academia din Oradea mare Rosznez și alții.

Toți oameni bine cunoscuți în țară și grei la cumpănă!

De aceea nici nu se putea prevedea pe care parte va fi isbînda. Publicul, după ce scia că proiectul a trecut ușor prin casa de jos, era aplecat a crede că în cea de sus, ca de obicei, va trece și mai ușor. Tot cam asemenea credință au dovedit și ziurnalele maghiare din loc: ba doară chiar și oamenii din guvern.

Cu atât mai surprîndătoriu a fost sfârșitul, la care cu drept cuvînt, se poate aplica maxima latină „*finis coronat opus*.” De astădată, într'adevăr sfârșitul a încununat uriașa lucrare a clerului, preste așteptarea tuturor. Proiectul s'a reieptat cu o majoritate de 6 voturi.

Neînsemnată majoritate, dar de ajuns pentru a împedea cu ajutorii ei punerea în lucrare a unei legi, care de bună seamă are cele mai grozave urmări pentru instituțiunile bisericești. Nu atât cuprinsul de acum al proiectului, cât mai vîrtos intențiunea lui de a pregăti calea căsătoriei civile în Ungaria preste tot, a dat ansă la năvala clerului contra guvernului.

Însemnăm cu bucurie această isbîndă a bisericești, nu din considerațiuni ultraiste, ci simpluminte din cauză că introducerea căsătoriei civile la noi, ar fi cel mai amenințătoriu rău al moralității publice și prin ea a vieții sociale. Pl.

Incendiul din Bruxelles.

Urmăm a da amănunte din „l'Indépendance belge” despre incendiul camerei deputaților. Din palatul camerei n'a mai rămas nimic de cât zidurile.

Acest palat fusese construit sub Maria Teresa pentru consiliul de Brabant.

Sub domnirea franceză, servise de palat al justiției.

Statele-Generale își țineau aci ședințele sub guvernul olandez.

În anii din urmă, acest palat fusese cu totul modificat și mărit.

S'a creșut un moment, că și senatul are să cadă prada flacărilor.

Un colț al acestei clădiri luase foc, dar a fost îndată stins, aruncându-se asupra i o mare cantitate de apă, astfel că sala ședințelor și caturile inferioare au suferit foarte mult din cauza umidității. Tablourile, și mai cu seamă acelea ale lui Gallait, au fost scoase fără să fie cătu și de puțin stricate.

Iată descrierea, care o face „l'Indépendance belge”:

„Ați dimineată am vizitat localurile camerei și ale senatului, cel puțin pe acelea, cari încă mai există.

„Am putut să pătrundem în tribuna cestorilor și să vedem spectacolul sălei ședințelor. Dărămăturile se rădică până la înălțimea tribunelor rezervate; nu se mai deosebesce nici o urmă a mobilierului sau a biuroului. Statua regelui Leopold I de Geefs este neatinsă. Tribuna diplomatică și tribuna senatorilor s'au scofundat. În celelalte tribune tot ce a fost bun a ars. Este de observat ceva foarte ciudat: pe când pelea și lemnul băncilor tribunei publice sînt cu totul carbonisate, umplutura lor a rămas cu totul neatinsă. Pardoseala tribunelor n'a cășut. Cu toate acestea, se recomandă tuturor de a nu intra în tribuna diariștilor, căci este un zid, care amenință să cadă. Pupitrele noastre a ars.

„Grefa camerei și cabinetul președintelui sînt neatinsă.

„Abia poți să treci prin coridoare și aginții poliției nu cam respectă dreptul presei de a ave întrarea liberă. Nu treceți, dle. — Am o cartă de liberă trecere. — Dle, în partea aceea este un zid mare, care amenință să cadă. etc. etc.

„În partea despre senat se vede vestibulul, în care au cășut nisele grinzi groase. Se adună cărțile cari au cășut din biblioteca camerei. Ele au marginile arse; mijlocul este în genere neatins. Am găsit o fasciculă a unui document parlamentar englez cu data de 19 și 20 Iunie 1805, sub domnia lui George III. Aceasta este o suvenir. Este de prisos să mai adaugăm, că l ținem la dispoziția bibliotecarilor, dacă cred că trebuie să l resclame.

„Din ascensorul senatului n'au mai rămas de cât nisele bucăți de fer, cari au o formă foarte ciudată. Salele secțiunii din catul întei, cel puțin două din ele, au scăpat din flăcări, dar tavanul a fost stricat, și prin gaura făcută, plouă pe covoarele cele verzi.

„Flăcările au atins ușa tribunei Reginei.

„Un ordin dat de primar ne împedecă să mergem mai departe. Toată lumea trebuie să plece că este mare pericol. Chiar oficiarul, care comandă pichetul trebuie să stea afară. Ordinul este formal. Băgînd capul se zărește o grămadă de dărămături fumegînde și un pompier care veghează.

Sala ședințelor Senatului e neatinsă. Ea n'a fost nici chiar deteriorată de apă.

S'au adus aici cele 8 tablouri de Louis Gallet, cari fuseră transportate la cercul artistic.

Vineri la amiazi toate mobilele erau duse la ministrul afacerilor străine; nu lipsea de cât un tablou, un peisagiu de Fourmois. În apartamentele ministrului afacerilor străine nu s'a făcut nici o stricăciune, s'a spart numai ușa dela scara de serviciu și un vas de porcelan de China.

Au fost doi morți și șapte răniți.

Perderea bibliotecii Camerei este o mare pagubă. Această bibliotecă conținea pe lângă mulțime de cărți, și o mare cantitate de documente și diare în total 125,000 de volume.

Se creșuse, că se scăpase manuscriptul original al Constituțiunii, dar când s'a deschis caseta, în care se afla acest tezaur precios nu s'a găsit decât un exemplar imprimat al chartei constituționale foarte frumos legat. Manuscrisul a ars împreună cu buletinile autografe ale voturilor date de membrii Congresului în privința cestiunii monarhiei și a primirii în total a constituțiunii. „Rom.”

Varietăți.

* (Invitare.) Membrii reprezentanței comitatului Sibiiului, cari aparțin clubului român, se invită la o conferință a clubului, care se va ține Marți în 6/18 Decembrie la 3 oare p. m. în localul casinei române din Sibiiu (strada măcelarilor, casa „Albinei”) în obiectul alegerei de funcționari comitatensi.

Presidiul.

* (Concert.) Concertul reuniunii române, de cântări din Sibiiu anunțat pe eri 4/16 Decembrie, a. c. se amână din cauze neprevăzute pe Dumineca viitoare 11/23. Decembrie, a. c. Comitetul.

* (Apel.) Dela Lugoj primim următorul apel, subscris de 23 de reprezentanți ai comitatului Caraș-Severin:

Purcedînd din convicțiunea firmă, cumcă conducerea administrațiunii noastre comitatense se află de present în mâinile cele mai bune și cumcă înțelepciunea, diligența neobosită, caracterul conciliant și patriotismul curat a vicecomitetului actual domnului Leontin Simonescu, ne tînde garanția cea mai sigură cumcă administrațiunea noastră comitatensă, sub o atare conducere justă și dibace, va fi susținută pe nivelul legalității și moralității mult dorite,

noi subscrișii membrii independenți ai partidei liberale guvernamentale, susținem și la restaurațiunea proximă, candidatura domnului Leontin Simonescu de vicecomite a comitatului Caraș-Severin.

Și de oare ce domnul Leontin Simonescu a binevoit a primi această candidatură, — credem că ne împlinim numai datorința noastră patriotică, dacă rugăm pe toți aderenții partidei noastre să binevoiască a concurge fie-carele cu votul lui la învingerea candidatului nostru.

Să trăească Leontin Simonescu vice comitele comitatului Caraș-Severin.

* (O carte nouă de Carmen Sylva.) Abia înainte de asta cu o lună regina României a publicat un mare volum de poezii originale și în zilele aceste înalta autoră earăși a scos la lumină o carte nouă. Aceasta, ca toate scrierile sale, a apărut la Berlin în editura librarului de curte Alecsandru Duncker și poartă titlul „*Handzeichnungen*” (Desemnări) cuprîndînd unsprezece schițe și povești în prosă, scrise cu cunoscuta vervă a autorei lor. Prețul unui exemplar este 5 marce 3. florini.

* (Anticități.) Cred că nu fac, decât îmi împlinesc datorința, dacă față cu scrisoarea binevoitoriului profesor din Praga Dr. I. L. Pic, publicată după „Gaz. Trans.” în „Telegraful Român” Nr. 124 a. c. — subscrisul vin a arăta în publicitate cele ce s'au descoperit pe teritoriul comunei noastre Ibănesci — din cari descoperiri antice, ilustrul profesor voește a se folosi la compunerea istoriei românilor din timpurile mai vechi.

Deși subscrisul am mai fost arătat pe scurt încă astă primăvară, în stimata foaie „Telegraful Rom.” descoperirile anticităților mai jos scrise, cred însă a nu fi de prisos a mai reveni asupra acestui lucru, cu deosebire că de atunci până astăzi sau mai aflat unele, ear față cu scrisoarea amintitului laudat profesor, pe care o privește ca o provocare, trebuie ca unde sau aflat ceva să i se răspundă. Deci cu permisiunea Dvoastre dle Redactor mi iau voie a arăta următoarele:

Comuna noastră Ibănesci e situată sub poalele munților Gurghiului ca la 20 kilometri de Reghin, a cărei populațiune e numai română și trece peste două mii suflete. Încă înainte de aceasta cu 10—20 ani o parte din popor aflîndu-se prea strămtorat în comună, s'au strămutat la câmp, cu deosebire cătră poalele munților și mai mulți aici în mijlocul codrilor și-au ridicat edificieele necesare, apoi tîind copaci milenari și-au făcut locuri arătoare, grădini îmbogățite cu pomi și multe feluri de ulțoi.

Între alții și individul Todoran Vasile, strămutându-și casa la câmp numit „petroasă” aici într'un loc plăcut, ridicat, și-au ridicat toate edificieele necesare între nesce arbori milenari, stejari și carpeni, pe care spre a pute face locul arătoriu cea mai mare parte i-a tăiat, și scos din pămînt cu rădăcini cu tot; la vre-o trei ani i-a și succes a ara ca o jumătate juger era silit însă se încungiure cu plugul vre-o 11 petri, care după suprafața lor, cugetai că sînt prăvălite acolo dela natură; cu ocașiunea aratului însă acățînd cu plugul de una, au vădit că se clătina, și așa probînd cu pași să o scoată, i-a și succes aceasta, aflînd însă sub densa un hîrb plin de oase; așa s'au dat de au scos și celelalte 10 petri, și au aflat sub fie-care câte un hîrb cu oase, pe unele din oase se cunoaște cum au fost arse; hîrburile sînt groase ca de un poli-car, au forma hîrgeilor dela Bărgău. Sub o peatră era o oală sau un hîrb ca de 5—6 litre cu oase, în aceasta era unul mai mic tot cu oase, și în acest din urmă unul și mai mic; Se poate că aici a fost îngropată o familie.

Subscrisul așînd despre aceste m'am și dus în fața locului; probînd a scoate o oală întregă, n'am putut o desfîntîndu-se în hîrburi.

Într'o distanță ca de o sută metrii, locuitorul Chirteși Petra apărîndu-și locul de a nu-l strica

cu drumul, au făcut un șanț în lungime ca de 100 metri, afundime $\frac{1}{2}$ metru, de alungul aceluși șanț s'au scos o mulțime de hârburi dărăbite, încât cugeți că acolo au fost o fabrică de oale. Înainte de aceasta cu câte-va decenii, pe acele locuri au fost codru cu copaci milenari, stejari, fagi și carpeni. —

Cu obiecte antice, deși nu de soiul acesta, ar mai pute servi dl. I. Popescu, parochul din Deda, pe a cărei teritoriu s'au aflat nesce instrumente de arme vechi, a căror formă arată că doară ar fi din timpul Romanilor.

Asemenea pâr. Ioan Branea din Măjereu ar pute servi cu obiecte antice, căci pe teritoriul Măjereului s'au descoperit în vara aceasta o casă cu mai multe camere săpând într'un deal lut de cărămiși; de admirat sunt cărămișile, cu care a fost podite camerele, a căror formă și trănicie astăzi nu se poate afla. *)

Ioan Petru,
capelan.

* (Postal.) Sânt vacante mai multe posturi de adiunți postali de classa a II. în districtul direcțiunii de postă din Sibiu. Salariul este 500 fl. și bani de cuartir 100 fl. Condiție 200 fl. cauțiune.

În sensul art. de lege II din 1873. pot concurge la aceste posturi foștii suboficieri militari provăduți cu testimoniu despre aplicabilitatea lor la postă, și editorii postali cualificați.

Suplicele sânt a se adresa în termen de 6 săptămâni la direcțiunea postală de aici.

* (Mulțămită publică.) În comuna Borgo Dioseni, ce în administrațiunea bisericească se află în Protopresbiteratul gr. or. al Bistriței, ear în administrația politică în Comitatul Bistrița-Năsăud, s'a făcut în vara anului acestuia din nou scoala confesională gr. or. și s'a renovat și biserica.

Scoala veche de sub fosta graniță era încă bunăoară, dar nu se potrivea întru toate cu cerințele aspre a legilor de astăzi.

Biserica avea câteva urme neînsemnate făcute de dintele timpului, în zidurile păreților, cari reclamau renovare. Cu toate aceste frunțași comunității noastre și anume Mult On. Dn. Ioan Buzdug, paroch și actual administrator ppresb. al tractului gr. or. al Bistriței și Spectatul D. Dănilă Siut proprietariu și colectore, nu au așteptat timpul, ca să fie siliți a „face” și a „renova” ei în prudența și prevederea lor încă din bun timp au apropiat comunei noastre prin rescumpărare dela comuna B. Mijloceni locul și edificiul potrivit pentru școală, care edificiu sub graniță a servit ca cuartir de oficeri, ear la anul 1872 M. S. Prea grațiosul nostru monarch l'a donat în părți egale comunei B. Diosenii și Borgo-mijloceni: apoi au câștigat banii de lipsă fără de a face reparierile neplăcute.

Având aceste la mână după o bună conțelegere cu comunitatea întregă au pus în vara anului acestuia lucrul la cale acordându-se ca întreprindătoriu cu Dl. Adelbert Moldovan, arhitect din Năsăud. Acesta în desteritatea și dibăcia sa, cu toate că acordul a fost de un preț moderat a îndeplinit lucrările în luna trecută preste toată acceptarea. Biserica a străformat-o într'un adevărat sanctuar: ear din edificiul rescumpărat, care servea de prepănație acum de mai mulți ani a făcut un adevărat palat pentru musele micilor elevi.

Aceste două edificii mărețe se înalță falnic astăzi în mijlocul comunei, ca doi mentori ai moralității și culturai, ear prepănația mutată la marginea comunei stă umilită ca păcătosul, care vâdit cu păcatele și reutatea sa și învins prin conștiința bunului și frumosului se vede respins și părăsit. Meritul că s'au pus aceste în lucrare și s'au îndeplinit, după cum se vede și din celea dișe până aici, este a bravilor conducători mai sus numiți.

Nu putem să nu amintim aici că acești bravi conducători în totdeauna au ajutat și ajută comuna, după cum este lipsa atât cu „sfatul”, cât și cu fapta.

Așa mult O. Dn. Ioan Buzdug a procurat mai în anul trecut bisericii pre spesele sale a) o cruce pe altariu á 15 fl. b. cele două spre deșe prasnice, icoane de lemn de teiu lucrate cu artă de un pictor din Moldova a. 48 fl. v. a. c) ear acuma pentru școală un clopot a 40 fl. Portretul Maiestății Sale a împăratului a 15 fl. v. a.

Meritul, că s'au îndeplinit lucrurile așa bine este a dlui arhitect întreprindătoriu Adelbert Moldovan, care ori unde s'a angajat a lucrat prompt, solid și

*) Publicăm cu multă plăcere descoperirile, ce ni le face P. Petru în interesul istoriei noastre naționale, și tragem asupra lor atențiunea secțiunii istorice a „Asociațiunii transilvane.”

cu adevărata măestrie arhitectonică. Așa afară de școala și biserica noastră a lucrat școala din Borgo Tiha, apoi din vre-o 4—5 comunități de pe valea Someșului.

Toate aceste merită recunoștință și mulțămire. Ca să și implinescă aceasta sântă datorință comunitatea noastră ne-a însărcinat pre subscriși a cere ospitalitate preștitului Jurnal bisericesc și școlar „Telegraful Român” și a exprima în numele ei sus numiților domni ca unor binefăcători „mulțămită publică.”

Rugăm deci pe Mult Onorații Domni Ioan Buzdug, Dănilă Siut și Adelbert Moldovan a primi pe calea aceasta prin noi modeștii subsemnați dela comunitatea B. Dioseni ca semn al recunoștinței pentru binele ce i lau făcut și meritele ce și le au câștigat prin aceasta pentru biserica și școala de aici, precum și pentru comuna întreagă; cea mai profundă mulțămită; și asigurarea tot dată ca cele făcute prin ei astăzi comunității întregi e mângăere sufletească, ear în venitoriu vor rămâne următorilor, ca o moștenire sântă din preună cu numele dlor; și că acelea nu numai că ne vor înfrumuseța comuna noastră, dară i vor servi și ca un barometru, de pre care călătoriul trecătoriu va pute ceti starea morală, culturală și materială a comunității și va duce cu sine aceea gândire mulțămitoare că când s'au făcut, comunitatea au avut bravi conducători și bun măestru.

În numele comunității.

Borgo Dioseni în 20 Noemvre 1883.

Președintele ad hoc
Simion Probeu.

Notariul ad hoc
Nicolau Parasca.

* (Papa și rămășițele pământesci ale lui Victor Emanuel.) Se scie, că guvernul italian a decis, să depue trupul lui Victor Emanuel, definitiv, în mijlocul bisericii Pantheonului, unde se i se ridice și un monument. Papa a fost din capul locului contra acestei dispoziții, căci repositul rege a fost „un jăfuitor al bisericii.” De vreme ce însă guvernul persistă în decisiunea sa, papa a anunțat că, îndată ce se va pune trupul regelui în pantheon, el va desființa această biserică și va opri pe viitor ori ce servicii religioase întrinsa. Sermanul Victor Emanuel, luptătorul unității italiene, e declarat de jăfuitor al bisericii, pentru că s'a luptat în contra prejudețiilor seculare și a drepturilor pretinse a papei. *O tempora, o mores!*

* (Sciri din România.) Comisiunea bugetară a parlamentului român a respins hotărîrea subcomisiunii d'a se desființa facultatea de medicină a universității din Iași și d'a se crea în locu-i o școală politehnică.

* S'a proiectat înființarea în diferite părți ale țării a 16 școli industriale. Aceste școli vor fi puse sub direcțiunea unor măestri aduși din străinătate.

* Unele jurnale din România ne aduc trista scire, că o parte considerabilă a inteligenții Bucureștene în frunte cu Dl Athanasiade, un distins avocat al capitalei, au făcut pașii cei dintîi spre a trece la protestantism. Causa trecerii sânt nedreptățile și presiunea nemai pomenită a Sfântului Sinod asupra preoțimei de mir și a tuturor, cari voesc o reformă radicală în biserica din România. E trist, foarte trist lucru, când autoritățile mai înalte sânt așa de înțepenite în mocirla negrului trecut, încât nu pot și nu voesc să facă nici o concesiune noului spirit al timpului și e și mai trist, când astfel de neînțelegere ajung să fie aplanate!! pe calea scisiunii! Uleu pe foc!

* (Tergul de eamnă din Abrud) se va ține ast an în urma unei concesiuni ministeriale în loc de 24, excepționalmente în 22 Decemvre st. nou.

* (Emigrarea din Dobrogea), dice „Resboiul” continuă mereu, după informațiunile pozitive ce avem. Mai ales familiile otomane părăsesc în mare număr vetrele lor, spre a se duce să se stabilească în Asia, unde guvernul turcesc le oferă multe foloase și înlesniri. D. Grămăticescu, prefectul Constanței, își dă toate silințele spre a opri emigrarea, dar în zadar, căci locuitorii au perdut speranța că soartea lor va fi ameliorată.

Scim, că s'a numit o comisiune, care să studieze plângerile și cauzele de nemulțămire ale populației din Dobrogea, spre a se lua măsuri de îndreptare, dar până în momentul de față n'avem absolut nici o cunoștință despre activitatea acei comisiuni, ba ce e mai mult, ni se spune că ea nu s'a întrunit de loc până acum.

Noi rugăm în special pe dl Remus Opreanu, unul din membrii comisiunii, care cunoaște bine situațiunea din Dobrogea, să și pue toată stăruința, pentru ca lucrările comisiunii să înceapă cât mai

curând, și să avizeze asupra mijloacelor necesare pentru curmarea emigrațiunii.

* (Tâlhari cum se cade) și oameni de înteles se găsec din când în când, după cum s'a convins proprietarul unei fabrici de mătasă, Alecsandru Corpi, care fusese răpit de tâlhari în Asia mică și după un timp oare care s'a întors sănătos la Constantinopol. Corpi povestesc:

„Mă aflam nu departe de casă, când de odată fui împresurat de 9 oameni înarmați, care mă apucară, dîcînd să nu fac gură, că va fi rău de mine. Ei mă duseră câte-va ceasuri, apoi căpitanul bandeii se opri și începu a se sfătui cu camenii săi; de aci plecaram earăși și ajunserăm la Ismid în munte, unde mi se spuse că mă pot rescumpăra cu suma de 50,000 lire; după mai multe negocieri brigandii se învoiră să le dau 1000 de lire. Se trimise un om la familia mea, ca să și spue unde mă află și să trimeată aceea sumă. Ne-am înțeles ca numai trei persoane să vie cu bani.

După câte-va ceasuri sosiră doi servitori de ai mei aducînd banii, Bandiții numărară lirele și îmi deteră drumul. Căpitanul îmi restituî sumă mică de bani ce găscise la mine când m'au prins și dete servitorilor mei câte patru lire bacșiș. Cât am fost cu acești tâlhari m'au tratat bine. Am vorbit despre una și alta și am văduț, că se interesau de binele țeranilor. Ei îmi dîceau, să nu părăsesc fabrica pentru ceea ce am pățit, căci mulți sêraci să hrănesc după urma mea. „Pentru viitor n'ai să te temi de nimic; noi îți garantăm siguranța.”

La plecarea mea mă împrietinii așa de mult cu șeful bandeii, încât îmi spuse că are de gând să pue mâna pe un vînat mare și dacă va isbuti, îmi va restituî toți banii.

Mai nou.

Cetim în „Egyetertés”. În Budapesta este în desvoltare o foaie română guvernamentală care va apărea de trei ori pe săptămână. În obiectul acesta Mercuri s'a ținut conferința în cuartirul dlui deputat Iosif Gall, la care afară de deputații dietali români a participat dl Hoszu sub președintele dela oficiul contabilității de stat, dl Ioan cav. Pușcariu jude la curiă și alții. Numirea foaiei va fi „Viitorul” și după anul nou va apărea.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 13 Decemvre n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.40	120.25
Renta de aur ung. de 4%	87.60	87.65
Renta ung. de hârtie	85.25	85.80
Renta de aur austriacă	98.60	98.50
Sorși unguresci cu premii	113.75	114.50
Sorși de regularea Tisei	110.50	110.50
Datorie de credit austr.	282.—	282.—
Datorie de stat austriacă în argint	79.75	79.20
Datorie de stat austriacă în hârtie	79.15	97.20
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100.80
Argint	—	—
Galbin	—	—
Napoleon	5.72	6.71
Napoleon	9.60	9.59
Londou (pe polița de trei luni)	121.—	121.—

Îmi permit a aduce la cunoștința Onoratului Public cum că mi-am deschis

Cancelaria advocațională

în Caransebeș în casa D. Naucs.

[622] 3—3

Georgiu Șerban,

advocat în legile civili și cambiali.

Nr. 665.

[623] 2—3

Publicațiune.

Din partea primăriei comunale a Branului inferior se aduce prin aceasta la publica cunoștință, cumcă comuna Branului inferior, Șohodol, Poarta și Predeal cu concesiunea autorităților competente vînd pre 26/14 Decembre 1883 în calea licitațiunii publice următoarele cantități de lemne de brad din pădurile lor proprii, și anumi:

1. Cumcă comuna Șohodol vînde 10,000 trupine de brad pre durata de 5 ani, cu dreptul de a tăia și ara din pădure părțile asemnate de forestrar din pădurea Bușca, câte 2000 trupine dela 8 policari (țoli) în sus, prelungă prețul estimațiunii dela 2000 fl. în sus.

2. Cumcă comuna Poarta vînde din pădurea Bărbuleț 6500 trupine de brad pre durată de 5 ani, cu tăiere anuale de câte 1300 trupine, cu prețul estimațiunii dela 2000 fl. v. a. în sus preste toți 5 ani.

3. Cumcă comuna Predeal asemenea vînde din pădurea Paantece, pre durata de 5 ani, suma totală de 4000 brași (trupine) pre lângă prețul estimațiunii dela 800 fl. v. a. în sus și cu dreptul de a se tăia și ara pre an câte 800 trupine și anumite preste tot în părțile de pădure asemnate de forestrar. Condițiunile se pot vedea la subscrisa primărie.

Branul inferior, 2 Decembre 1883.

Primăria comunei.

Nicolae Muscoiu m. p.,
primariu.